

PEKO

Čistovar

TRŽIČ

LETNIK XVI.

ŠTEVILKA 10

OKTOBER 1976

ZA DAN REPUBLIKE
V LUDBREGU NOVA TOVARNA

26. novembra bo v Ludbregu pri Varaždinu svečana otvoritev novih poslovnih prostorov Tvornice občine BUDUCNOST — našega dolgoletnega kooperanta in poslovnega partnerja. Osrednja točka slovesnosti naj bi bil podpis samoupravnega sporazuma o združitvi Tovarne obutve PEKO in Tvornice občine Ludbreg, ki naj bi postala naša šesta TOZD, po številu zaposlenih pa celo naša največja TOZD.

Za marsikoga bo ta dogodek senzacionalna novica, saj se ne dogodi vsak dan, da se združujeta kolektiva iz dveh republik, ki ju loči skoraj 300 kilometrov, niti se vsak dan ne odpira nova moderna tovarna na prostoru, kjer so še lani želi pšenice in pospravili druge poljščine.

Za poznavalce pa bo ta dogodek le eden od mnogih delovnih uspehov, ki so jih dosegli delavci obeh kolektivov v sodelovanju, katerega začetki segajo skoraj štiri leta nazaj. Začelo se je prav za prav že precej prej, tako da je BUDUCNOST dobavljala svoje proizvode za potrebe naših prodajal, občasno prevzemala od nas izvozne posle, kadar smo zbrali več naročil, kot pa smo jih sami lahko izvršili. Za BUDUCNOST je bil v tem času PEKO sicer pomemben poslovni partner ne pa edini. Zato je bil njihov proizvodni program zelo širok, produktivnost pa zato na nizki stopnji. Tovarna je ves čas rasla po obsegu, težavne prilike na trgu, razdrobljen proizvodni program in nizka produktivnost pa niso dopuščali, da bi ustvarjala tudi rasti ustrezne rezultate.

Dogovor o poslovno tehničnem sodelovanju je pomenil začetek novega razdobja v poslovanju BUDUCNOSTI: število zaposlenih se je večalo od 180 ob sklenitvi pogodbe o poslovno-tehničnem sodelovanju s PEKO pred štirimi leti na 670 v letošnjem letu. Sukovito so navzgor krenili tako obseg proizvodnje, kot produktivnost in kvaliteta.

Težko je reči, kaj je bilo najbolj pomembno. Nedvomno smo najbolj ponosni, da smo s skupnimi naporimi dosegli tako kvaliteto proizvodov, da brez večjih težav izvažamo 60

odst. proizvodnje BUDUCNOSTI na zahodno-nemško tržišče.

Veliko je k takemu razvoju pripomgla specializacija proizvodnje: namesto kombiniranega proizvodnega programa ima poslej BUDUCNOST v programu le fleks šivane obutve z usnjenimi podplati iz surove krep gume. V letošnji jesensko-zimski sezoni dosega BUDUCNOST že 1500 parov poprečno na dan — z delom v sobotah pa celo več. Razen tega proizvaja tudi toliko parov zgornjih delov za nas.

Zaradi precizno določene delitve dela med PEKO-m in BUDUCNOST-jo, se režijska BUDUCNOST ni bistveno povečala, kar je eden glavnih vzrokov za večanje produktivnosti in finančni uspeh poslovanja. Tako je BUDUCNOST v I. polletju letos dosegla N din 50.813.000 celotnega dohodka N din 17.225.000 dohodka, poprečni osebni dohodki so se povečali od N din 2.070 konec leta 1975 na N din 2.380 konec I. polletja s trendom nadaljnega naraščanja, čeprav je letos vstopilo 120 novih delavcev, ki se šele pričakujejo in niso še dosegli normalnih delovnih učinkov. Z indeksi rasti vseh kategorij v delitvi dohodka preko 140 v letu 1976, se BUDUCNOST uvršča med poslovno najbolj uspešne organizacije združenega dela naše dejavnosti v republiškem merilu.

Delovni pogoji so zaradi prostorske stiske izredno težki. Ugodne perspektive nadaljnega razvoja in prostorske stiske so bili osnova za odločitev graditi nove proizvodne prostore. Po temeljitih pripravah smo januarja letos začeli graditi na polju pred Ludbregom nove proizvodne prosore, ki merijo 6400 m², v njih pa bo tekla proizvodnja 2000 parov fleks šivane obutve in 2000 parov zgornjih delov dnevno. Ob vključevanju novih programov, predvsem priprave montažnih podplatov za PEKO, izdelovanje specialne obutve v starem obratu itd., bo število zaposlenih preseglo 1000. Pri tem je pomembno naglasiti, da nam v zadnjih sezonah uspeva prodati kljub povečani proizvodnji redno 50 % več, kot pa znašajo proizvodnje zmogljivosti, tako da nam morajo

stalno pomagati še drugi kooperanti.

Nove poslovne prostore, ki bodo 26. novembra letos nedvomno že v celoti dograjeni, gradi mariborsko gradbeno podjetje Stavbar, projekte je izdelal Industrijski biro iz Ljubljane, glavno besedo pri izdelavi investicijskega elaborata in pri inženiringu v celoti pa imajo Pekovi strokovnjaki, ki so prispevali elaborat, predlog tehnologije, vršijo gradbeni nadzor in montažo opreme.

Prav tako je pomembno omeniti, da je med investitorji poleg BUDUCNOSTI in Ljubljanske banke, PEKO največji investitor, saj je prispeval 5 milj. za osnovna sredstva in vsa potrebna obratna sredstva, veliko pa so pomagale tudi Skupščina občine Ludbreg in hrvatske republiške institucije.

Še pred zaključkom del lahko ugotovljamo, da ne bo bistvenjših prekoračitev planiranih investicijskih stroškov, kar je nedvomno uspeh, ki potrjuje solidne priprave in skrben nadzor v toku gradnje.

Vselitev v nove prostore pa naj bi bila tudi prilika, da s podpisom samoupravnega sporazuma o združitvi delovne organizacije PEKO in BUDUCNOSTI samoupravno in pravno-formalno potrdimo tesne vezi, ki že več let združujejo obe delovni skupnosti. Ze doslej je bilo delo zaradi velike specializacije tako tesno povezano, da si ne moremo več zamišljati nadaljevanja poslovanja brez nadaljnje rasti skupnega poslovanja. PEKO je namreč prevzel po pogodbi o poslovno-tehničnem sodelovanju celoten razvoj, prodajo in nabavo za BUDUCNOST, BUDUCNOST pa velik del od PEKOVE proizvodnje. Ekonomске odnose smo planirali že doslej precej uspešno in v zadovoljstvo obeh strani tako, da sporazumno določamo stroške izdelavnega materiala in režijske stroške, planiramo osebne dohdatke v skladu s kalkulacijo pri nas, načrtujemo pa tudi akumulacijo na tako dobljeno polno lastno ceno, medtem ko tržne rizike nosi PEKO.

Tako dločen poslovni odnos je pravzaprav edina večja posebnost sporazuma o vključitvi BUDUCNOSTI v delovno organizacijo PEKO. Delavci v BUDUCNOSTI so na obravnavi sprejeli tekst našega doseganega samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD PEKO v delovno organizacijo v celoti, upoštevajoč pri tem omenjeni dodatek.

Logično je, da bo treba tekst sporazuma ustrezno adaptirati na nove razmere, ki nastanejo z vključitvijo BUDUCNOSTI. Tako naj bi sporazum dopolnili s klavzulo o obvezi vsake TOZD, da v primeru izgube, ki so jo solidarno pokrile druge TOZD, vrne iz dohdatki najprej kredite za pokrivanje izgube, šele potem lahko prosto razpolaga z dohodkom v okviru tega sporazuma.

Prav tako se spremenijo členi, ki določajo število članov samoupravnih organov za delovno organizacijo, kamor bo svoje delegacije delegirala bodoča TOZD BUDUCNOST.

Spremembo našega samoupravnega sporazuma predstavljajo tudi določila o nekaterih službah, ki naj bi jih TOZD BUDUCNOST razvijala samostojno zaradi razlogov, ki jih narekuje velikost in oddaljenost BUDUCNOSTI od sedeža delovne organizacije. Te službe so na delovnem področju splošnega sektorja (kadrovska služba, menza ipd.), finančnega sektorja (samostojen žiro račun, bilanca TOZD, obračun proizvodnje), operativne priprave dela in operativne prodajne službe (odprema blagi po dispozicijah).

V podpisu sporazuma je treba videti tako potrditev dosežene stopnje v razvoju medsebojnih poslovnih odnosov, ki so doslej dali izjemno dobre rezultate, hkrati pa obvezo, da odnose poglabljamo in tako v praksi uresničimo določila naše ustave in zakona o združenem delu.

Naj ne bo odveč na koncu poudariti, da bo sklenitev omenjenega sporazuma in izgradnje nove tovarne nedvomno eden največjih delovnih uspehov obeh delovnih skupnosti v letošnjem letu, hkrati pa pomemben mejnik v razvoju naše delovne organizacije.

Janez Bedina

PROBLEMI SO
IN NISO

Naš vsakdanji delovni dan redko mine brez karkršnih koli problemov. Vendar so ti problemi zelo različne narave. So problemi, ki nas bolj prizadenejo, drugi spet manj, ker pač mislimo, da niso čisto naši ali samo naši, so problemi, ki jih lahko razrešimo, teže razrešujemo, ali sploh ne razrešimo itd. Skratka problemov ne manjka.

Pesimist bi ob tem sklenil roke in obupano ugotovil, da je problemov preveč in da jih vseh razrešiti ni mogoče, medtem ko se optimisti ne menijo za kopice drobnih problemov in so prizadeti le redkokdaj.

Včasih se zdi kot, da nekateri namerno iščejo neke probleme, zatiskajo pa oči pred realnim problemom s katerimi se je treba spopasti in ob tem znati prenesti tudi poraze. To pa je resnično težko.

Tako bi lahko razpravljali na dolgo in široko pa ne bi razrešili nobenega problema. In tako se dogaja na nekaterih sestankih, razpravljamo, tehtamo, se le delno izjasnjemo in prvi problemi še vedno ostajajo. »Tudi iz muhe narediti slona ni težko, problem pa je, kako naj ta slon leta«. Potem znamo med seboj tudi pokritizirati, pa še vedno problemi ostajajo. Zakaj? Zato, ker se nismo vedno pripravljeno žrtvovati, ker bi raje odgovornosti prenesli na druge, to pa gotovo ni v redu, še manj v skladu z našo proklamirano etiko samoupravljanja.

V naši družbi je delo razdeljeno in se združuje na samoupravnih osnovah. Naš problem je proizvajati, prodajati kvalitetno obutev, gojiti dobre medsebojne odnose in tu smo veliko dosegli, zato tudi mnogo žrtvovali in se podrejali skupnim ciljem. Tu je torej problem razrešen in ga ni, ob robu ostajajo manjši, ki se razrešujejo sprotno. Naš problem je, če smo bolni, vendar brez zdravnika take probleme težko razrešimo, zato ga potrebujemo in zato tudi prispevamo za njegovo delo. Pa se je dogodilo da zdravnika ni bilo, je to samo naš problem? In lahko bi vprašali za prenekateri problem, ki nas še pesti, pa bomo našli podobne pavšalne odgovore kot smo jih pri zdravniku, ko so se izgovarjali na vse mogoče in nemoogoče.

V vsakdanjem življenju moramo razločevati prave probleme od namišljenih in se odločno lotiti reševanja prvih. Da bomo lahko še uspešneje ustvarjali si moramo zagotoviti tudi pogoje zato. Pogoji pa se velikokrat postavljajo izven proizvodnih organizacij, kjer pa bi morali predvsem upoštevati slednje. Le tako bomo v celoti odločali o rezultatih svojega dela in prispevali vsak svoj praviški delež za skupen napredek.

Božidar Meglič

V PROIZVODNJO NE GREM DELAT

Slovenija je 1972. leta dobila prve absolvente redne Tehniške čevljarške šole v Kranju. Tehniška čevljarška šola je bila sicer ustanovljena že leta 1959 na pobudo tovarn PLANIKA, PEKO in ALPINA, ki so šole tudi denarno vzdrževale. Do leta 1969 je šola uspešno končala 142 izrednih slušateljev delavcev teh tovarn. Leta 1968 pa so se na Tehnično čevljarško šolo vpisali prvi redni dijaki. Šola, ki je edina te vrste v Sloveniji, je bila tudi tokrat ustanovljena na pobudo vseh treh največjih slovenskih čevljarških tovarn, v katerih so čutili pomanjkanje strokovnjakov.

Do letos se je na redni šoli izmenjalo torej že 5 generacij — čevljarških tehnikov, od teh je bilo 44 naših študentov. Kaj od tega se je zaposlilo pri nas oziroma, na katerih delovnih mestih, nam povedo naslednji podatki:

Od skupnega števila 44 maturantov je ostalo zaposlenih v naši delovni organizaciji le 25. Ostalih 19 se je usmerilo v nadaljnje šolanje ali pa so izstopili in se zaposlili drugje. Le pet od teh so naši študenti na višjih šolah. Torej 14 maturantov se je več ali manj preusmerilo v popolnoma drugo smer kot so: študij na pedagoški fakulteti, višji upravni šoli, zaposleni so v raznih ustanovah itd.

In na katerih delovnih mestih je zaposlenih teh 25 čevljarških tehnikov kot nam jih je ostalo?

V samih proizvodnih oddelkih so le 4. Vsi ostali so na raznih delovnih mestih v upravni režiji in sicer v razvojnem oddelku, nabavnem in prodajnem sektorju.

Vsekakor so potrebni tudi tu in prav je, da so, saj za delovna mesta v razvojnih službah, modelirnici in podobnih oddelkih profil čevljarškega tehnika najboljše ustreza. Na drugi strani pa ostajajo proizvodni oddelki brez ustreznega kadra. Še tistih nekaj kar jih je bilo nekoč v proizvodnji, so stremeli, da bodo čim prej prišli v »pisarno«, pa tudi za ceno nižjih osebnih dohodkov.

Mislím, da se moramo zamisliti nad tem begom tehnikov iz proizvodnje in se vprašati

kje so vzroki. Vem le eno: Ko so prišli prvi maturantje je bilo večkrat prav s strani vodstvenih delavcev slišati, da iz teh tehnikov ne bo nič, da ne znajo delati, da se niso nič naučili, da raje sprejmejo na delo nepriučene delavce, da upajo iz njih napraviti več kot iz tega kadra itd. Take in podobne izjave je bilo slišati tudi že izven podjetja in na uho je prišlo tudi našim študentom. Torej taka je bila vstopna viza v podjetje. Le kako naj ta mlad človek prime za delo, ko ga je že čakala »popolna« karakteristika. Res je, da bi moral stisniti zobe in se požvižgati na vse to, in z delom in znanjem, kolikor si ga je pač pridobil v šoli, dokazati in pokazati kaj zmore. Ker pa ni hotel trmasto vztrajati, se je raje odločil: ali zapustiti podjetje ali pa si poiskati delo v upravni režiji. Res pa je tudi, da je bila za prenekatero šola le odskočna deska za nadaljnji študij, ker so se vpisali le zato, da imajo srednjo šolo ali pa so na drugih šolah izpadli, tu pa je bila še možnost vpisa. Ker so se nekateri za študij na tej šoli odločili zgolj iz drugih nagnjen kot pa, da jih poklic čevljarškega tehnika veseli, je tudi uspeh in delo temu primeren.

Ne trdim, da učni program obsega dovolj praktičnega znanja. Pridobitev tega manjkajočega znanja lahko nadomesti eno leto pripravništva. Toda v tem času bi jih moral nekdo voditi in jim pomagati, da bi si pridobili manjkajoče znanje. Mi pa smo jih energično odklanjali. Prepuščeni so bili sami sebi. Najlažje je bilo reči: nič ne zna. Da bi se pa kdo potrudil in mu pokazal, pa je bilo že preveč. Res pa je, da so bili tudi sami zelo labilni in se niso hoteli namerno ali nenamerno, nič potruditi.

Sprašujem se le, kako to, da so prav iz teh obravnavanih generacij po drugih tovarnah lahko njihovi sošolci preddelavci, mojstri in celo vodje oddelkov ali samostojni referenti v nabavi?

Odgovor prepuščam vam, sicer jih je pa gotovo več in naj si ga najde vsak sam.

Milka Meglič

AKCIJA LUDBREG

Ludbreg, malo mestece s tri tisoč prebivalci je postalo zadnje dni razgovor mladincev v naši delovni organizaciji. S tovarno obutve »Budučnost« v Ludbregu vodimo razgovore o združitvi — 26. novembra naj bi postala naša nova sedma TOZD.

Kot že nekajkrat do sedaj, se je naša mladina, tokrat na pobudo glavnega direktorja tov. Bedina Janeza vključila v delovno akcijo in neposredno pripomogla k izgradnji novega in modernega objekta. Obenem je imela akcija tudi širši značaj, seznaniti mladino naše delovne organizacije z bodočimi sodelavci in krepiti našo socialistično kulturo.

Tako se je že dalj časa pripravljalo. Določen je bil datum delovne akcije, 25. september 1976. Po zelo uspeš-

nem predhodnem delu predsednikov OO ZSM Peko smo uspeli zbrati skupno 88 mladincev iz naše osnovne organizacije združenega dela, trdno odločenih, da sodelujejo in pripomorejo k izgradnji nove tovarne.

Sobota 25. 9. 1976 se je bližala in v zaključni fazi so bili vsi dogovori glede poteka izleta in delovne akcije. Mladinci iz Ludberga, so nas pričakovali z navdušenjem. Odhod iz Tržiča ob treh zjutraj je marsikomu prekrizal račune najslajšega spanja v zgodnjih jutranjih urah. Mladinci naše delovne organizacije so presenetili. Zavedali so se pomembnosti delovne akcije, zato jih tudi zgodnje jutranje vstajanje ni motilo, saj so se le-te udeležili 90 odstotno. Ravno tako lahko pohvalimo tudi mladinke iz TOZD Tr-

bovlje, ki so se vključno nekaterih izjem polnoštevilno udeležile delovne akcije.

V »dnevni red« je bil vključen tudi ogled naše novo adaptirane prodajalne čevljev Peko v Ptuj, ki je prav gotovo naša najbolj moderna v Jugoslaviji. Z ozirom na veliko število udeležencev smo si jo ogledali v dveh skupinah. Tako prva, kot druga skupina je bila izredno navdušena nad ogledom. Poslovodji, tov. Pešelnu smo postavljali različna vprašanja, na katere nam je z veseljem odgovarjal, tako o primerjavi zdajšnje prodaje, kot minule, o poteku same adaptacije, o finančni plati adaptacije in podobno. Po polurnem ogledu smo se poslovili od prijaznega kadra v prodajalni Peko v Ptuj in se podali proti zadnji postaji na gradbišče bodoče proizvodne hale v Ludbregu.

Mladinci in vodstveni kader tovarne obutve »Budučnost«

v Ludbregu so nas že čakali in nas pristrčno sprejeli medse. Po krajšem zajtrku in pozdravnem govoru predsednika OO ZMS v »Budučnosti« tov. Biserke Grulje, ki je poudarila pomen delovne akcije, čiščenja in planiranja okolice objekta.

Nova tovarna v Ludbregu

Mladinke in mladinci smo se z velikim elanom podali v zastavljeno akcijo, saj smo spoznali, kako pomembno je prijateljstvo med našimi narodi, predvsem pa med našimi bodočimi sodelavci.

Gradbišče je mrgolelo, vendar je bilo sonce naš sovražnik in nas je premagal že ob 13.00, ko smo delovno akcijo, kljub temu, da je bila predčasno prekinjena zelo uspešno zaključili.

Po kosilu pa so se pomerili v malem nogometu domači in naši mladinci. Kljub temu, da je bil dan dokaj naporen sta obe moštvi pokazali dokaj ofenzivno igro, vendar je proti koncu zanimive igre rezultat odločila okrogla žoga v našo korist z končnim izidom prijateljskega srečanja 2:1. Predvideno pa je bilo prijateljsko srečanje obeh ekip v rokometu za nežnejši spol, ki pa je iz objektivnih razlogov (zasedeno rokometno igrišče) odpadlo.

Po končanem športnem turnirju smo si mladinci ogledali tek brastva in enotnosti, ki ga Sob Ludbreg organizira vsako leto, tokrat pa je sovpadal ravno na dan našega obiska. Kot zanimivost naj omenim, da je tek dolg 10 kilometrov in so se ga udeležili predstavniki iz vseh republik in avtonomnih prokratin. Najstarejši tekmovalc je imel 79, najmlajši pa 9 let. Po posameznih skupinah smo si ogledali tudi samo mesto, ki je sicer majhno vendar zanimivo.

Vsi pa smo že nestrpno pričakovali družabnega popoldneva, ki se je pričel ob 17. uri. Ob prijetnih zvokih domačega narodno zabavnega ansambla smo se razvedrili, naplesali in še bolj okrepili stike z mladinci iz Ludberga. Po triurnem splošnem rajanju smo se poslovili od prijetnih gostiteljev, naših bodočih sodelavcev, z željo, da se še vidimo in da nam vrnejo obisk.

Minula akcija je pokazala tako kot nobena od sedaj, kako se ustvarjajo odnosi med mladimi iz sosednjih bratskih republik, kako lepo je biti mlad in kako se krepiti bratstvo in enotnost med nami. Akcija je pokazala uspešnost sodelovanja mladine vseh republik in narodov Jugoslavije za izgradnjo čimboljšega jutri.

PK

KJE SMO IN KAM GREMO?

Kaj hitro bo zopet tu konec leta in prav je, da malo pogledamo, kako se bo tekoče poslovno leto izteklo, istočasno pa se moramo že pričeti pripravljati, da si bomo za naslednje leto načrtali kar najustreznejšo pot, po kateri naj bi prišli do za nas in za družbo najboljših rezultatov.

Za letošnje leto je značilno, da nam je proizvodnja v prvem polletju tekla dobro, da pa imamo na tem področju precejšnje težave v drugem polletju in načrtanih nalog ne izpolnjujemo v celoti. Prodaja se skozi vse leto odvija ugodno v vseh smereh, prav posebno pa smo napredovali v izvozu. Tudi dohodkovni rezultati so še kar ugodni, čeprav zaostanki v proizvodnji in dražjivosti materialov nanje že učinkujejo negativno. Situacija v pogledu likvidnosti je dobra. Predvidene investicije so v glavnem zaključene, dodatno pa smo se domenili, da dogradimo letos še nadstrešnico za skladišče in garaže. V Ludbregu bo novembra dograjena in vključena v proizvodnjo nova tovarna s proizvodnjo 2.000 fleks obutve in 4.000 parov zgornjih delov. To bo — če se bomo na referendumu tako odločili — naša nova temeljna organizacija združenega dela.

Vsa ta dogajanja nam dajejo trdno osnovo in že nakazujejo našo pot v naslednjem letu. Vso skrb bo potrebno posvetiti proizvodnji, kajti ob dobri proizvodnji, ki je odvisna predvsem od smotrne usmeritve in priprave, tudi drugi rezultati ne morejo izostati. Zato bo potrebno tudi v razvojni usmeritvi sredstva in moči usmeriti v jačanje proizvodnih zmogljivosti ob istočasni skrbi za širjenje prodajne mreže.

Tako predvidevamo za prihodnje leto, da bomo poleg povečanja proizvodnje v TOZD Budućnost, vzpostavili nove zmogljivosti za izdelavo obutve tudi v Tržiču z novim trakom za brizganje, da bomo vključili v

proizvodnjo visokotlačni stroj v TOZD Poliuretan in istočasno opravili generalno popravilo vseh ostalih strojev, razširili in obnovili nameravamo tudi strojne naprave v TOZD Gumoplast.

Zaradi tako povečane proizvodnje bo potrebno razširiti skladišče izdelkov in povečati tudi druge razpoložljive prostornine. To nameravamo doseči na ta način, da bomo zgradili novo stavbo za skupne službe in menzo, s tem pa bi sprostil IV. nadstropje, kjer so sedaj skupne službe, in prostore sedanje menze.

Za razvoj trgovske mreže nameravamo skrbeti poleg normalnih adaptacij tudi z nadaljevanjem gradnje blagovnic. Najverjetnejše možnosti obstajajo za prihodnje leto v Banja Luki in v Puli, kjer so predpriprave v glavnem že zaključene.

S tem člankom smo želeli le nakazati nekatere potrebe in možnosti, sicer pa se bomo o razvoju v prihodnjem letu še dogovorjali pred in ob sprejemanju letnega poslovnega sporazuma.

Janez Kališnik

SKRB ZA KADRE

V preteklem šolskem letu je dokončalo šolanje in se zaposlilo v naši delovni organizaciji sorazmerno malo študentov, če pogledamo, da se je trinajstim študentom iztekla pogodba o štipendiranju in so bili dolžni končati šolanje v preteklem šolskem letu. Zaposlilo se jih je namreč samo pet in to so:

- diplomirani ekonomist,
- ekonomski tehnik,
- administrativni tehnik,
- poslovni administrator,
- čevljarški tehnik.

Večina ostalih se je odločila za nadaljnji študij na višjih šolah, nekatere pa diploma še čaka.

V tem obdobju smo pri nas izučili tudi nekaj učencev širokega profila in sicer:

- orodjar 8
- strojni ključavničar 1
- obratni električar 1

Vsi, razen enega, so se po končani šoli tudi zaposlili v oddelkih, kjer so se izučili.

V naših trgovinah širom Jugoslavije se je izučilo skupno 48 trgovskih pomočnikov. Od teh nadaljuje z delom v naših poslovalnicah 26 delavcev.

Do konca poslovnega leta pa se bo izučilo še nekaj učencev iz čevljarške in kovinarske šole.

Te študente in učence pa je zamenjalo 54 novih študen-

tov. V štipendiranje smo sprejeli 9 študentov in v uk 45 učencev, skupaj s prodajno mrežo, kakor sledi:

za študij na:

- ekonomski fakulteti — 1 študent,
- FNT, oddelek za kemijsko tehnologijo — 1 študent,
- I. stopnji ekonomske fakultete — 1 študent
- STS, kemijski oddelek — 1 študent,
- srednji tehniški čevljarški šoli — 4 študenti,
- ekonomski srednji šoli — 1 študent;

za izučitev:

- orodjar — 4 učence,
- rezkalec — 2 učenca,
- strojni ključavničar — 1 učenec,
- obratni električar — 1 učenec,
- šivalka zgornjih delov obutve — 10 učencev,
- navlačilec zgornjih delov obutve — 4 učence,
- trgovski pomočnik — 23 učencev.

Tako imamo skupno 45 študentov na srednjih, višjih in visokih šolah. V poklicnih šolah čevljarške, kovinske in elektro smeri ter v šolah za prodajalce v naši prodajni mreži pa 158 učencev.

Ob delu se izobražuje še 75 delavcev, ki študirajo izredno na poklicnih, srednjih, višjih in visokih šolah. Skupno imamo torej v novem šolskem letu 278 študentov, ki se z našo pomočjo šolajo ob delu in za delo.

Upamo, da se bodo novi delavci dobro in uspešno vključili v naš kolektiv in prispevali vsak in vsi skupaj k napredku celotne delovne organizacije.

M. M.

USPEŠNO KADROVANJE

V srednjeročnem načrtu razvoja naše delovne organizacije in programih družbenopolitičnih organizacij za naslednje obdobje smo močno poudarili področje kadrovske politike. Tudi v vsakdanjem utripu dela ni težko opaziti, da je ta problematika izredno pomembna, aktualna in tudi izredno zapletena. Nedvomno so osnove iz preteklih obdobj pogojile sedanje stanje in bodo vplivale tudi na prihodnje obdobje, to pa ne sme biti razlog za zadovoljevanje z obstoječo kadrovsko politiko, če tudi so uspehi precejšnji, kar dokazujejo rezultati poslovanja in stopnja razvitosti samoupravnih odnosov.

Kaj je in kaj ni dobro? Že uvodoma smo poudarili pozornost delavcev za razreševanje kadrovskih vprašanj, kar se odraža tudi v najpomembnejših razvojnih dokumentih. Takoj za tem velja zapisati veliko angažiranje pri izobraževanju, saj vsako leto okrog štiristo članov našega kolektiva obiskuje najrazličnejše izobraževalne tečaje in seminarje ob delu, za delo v našem kolektivu pa se z našo pomočjo usposablja še tristo učencev, dijakov in študentov. Vzpodbudno je tudi sorazmerno hitro napredovanje posameznih delavcev v skladu z možnostmi podjetja, ki so bile sedaj zaradi hitrega razvoja precejšnje. Lahko bi naštevali še nekaj drugih pozitivnih strani našega kadrovanja, kot je odprtost, dobro razreševanje stanovanjske problematike itd.

Čeprav pozitivne strani, lahko trdim, močno prevladujejo, pa lahko opazimo tudi nekatere senčne strani, katerim bo potrebno posvetiti v prihodnje še posebno pozornost, da bo naša kadrovska politika povsem celovita. Tu velja najprej omeniti preveč kratkoročno reševanje posameznih problemov, saj se take rešitve večinoma pokažejo kot delno zadovoljive. Hkrati s to prvo pomanjkljivostjo se pojavlja nesistematičnost. Medtem ko se posameznim kadrovskim problemom posveča zares vsa pozornost ostaja drugi ob strani. Naj obe trditvi podkrepim s primeri: Posamezne nove delavce razporedimo na delovna mesta,

potem pa vse premalo spremljamo rezultate njihovega dela. Pri pripravljanju predlogov za napredovanje smo še preveč osebni, iluzorno pa bi bilo pričakovati, da bodo samoupravni odbori za medsebojna razmerja vedno sami brez strokovne pomoči našli najboljše rešitve.

Nadalje je opozoriti, da določenih profilov ne potrebujemo (ali jih ne znamo izbrati?) več v tolikšni meri kot je število izšolanih kadrov, to velja predvsem za čevljarške tehnike, kako bi si sicer drugače razlagali, da nekateri po uspešno opravljenem pripravniškem izpitu niso ustrezno ali še celo sploh niso razporejeni. Statistiki pravijo, da je bil v zadnjem petletnem obdobju precejšnja fluktuacija višje in visoko izobraženega kadra, kar pa pogojuje dejstvo, da je industrija manj zanimiva za tako usposobljene ljudi, saj si izven nje v negospodarstvu, bankah in drugih institucijah najdejo zaposlitve, ki predvsem več »vržejo« za relativno mirnejše delo. Ob tem naštevavanju ne gre prezreti tudi včasih premajhne zavezi posameznikov, ki vidijo samo sebe, premalo pa se zavedajo, da je njihovo delo koristno šele ko je združeno z delom sodelavcev in se realizira na trgu.

Odpraviti vse te pomanjkljivosti naenkrat objektivno ni mogoče, pač pa s stalnim in trdnim delom ter pošteno zavestjo. Trenutno je izredno pomembno, da nadaljujemo s prakso, da kadrovsko politiko ne omejujemo samo na kadrovski oddelek in odbore za medsebojna razmerja, ampak jo prenesemo do slehernega člana naše delovne skupnosti. Tu imajo še posebno nalogo vsi vodilni in vodeči delavci ter družbenopolitične organizacije. Preverjanje vsakega izmed nas na različnih straneh in nivojih ne bi smela biti nikakršna zamera, ampak nova spodbuda za čimbolj konstruktivno delo. Vsi se moramo zavedati pomembnosti tega dela, saj je edino dober, pošten, marljiv, strokoven in razgledan delavec na vseh delovnih mestih porok za delovne uspehe in dobre medsebojne odnose, ki v preteklosti niso izostajali.

Poslovalnica PEKO v Titogradu

POLAVTOMATIČNA LINIJA ZA MONTAŽO LEPLJENE OBUTVE

»Naš interes, da bi bili v mednarodnih ekonomskih odnosih enakopravni konkurenti s številnim partnerjem iz različnih družbenih sistemov je tesno povezan z učinkovitostjo gospodarjenja in notranjo ekonomsko stabilnostjo. Brez višje produktivnosti in stabilnega gospodarstva ni uspeha na svetovnem tržišču.« (Komunist 30)

V naši delovni organizaciji moramo poleg dviga produktivnosti z organizacijo dela in izkoriščanja obstoječe opreme proučevati sodobne tehnološke postopke. Polavtomatizirani procesi zmanjšujejo število zaposlenih in s tem omogočajo dviganje produktivnosti, obenem pa povzročajo večje raziskave trga. Tiste delovne organizacije, ki bodo tehnični napredek v proizvodnji uskladile z zahtevami tržišča ali znale poiskati delo za take procese, bodo v svojem gospodarjenju napredovale.

Prav zaradi naših družbenih zahtev po učinkovitejšem gospodarjenju bo naš Čevljar objavljala različne članke o sodobni opremi in tehnoloških procesih v obutveni industriji.

Polavtomatična linija je sovjetskega izvora z oznako PLK2-O. Proizvajalec je tovarna »Vperjod« v Leningradu. Prve linije je dobila tovarna obutve v Leningradu »Vtoraja Proletarskaja« Pobeđa LOO Skorohod. Uporablja se za montažo deklishe, fantovske in ženske obutve z nizko in srednjo peto z montažnim pouplatom, ki je nalepljen brez dodatnega pritrdjevanja pete.

Linija je opremljena z vrsto strojev in avtomatov, postavljenih v tehnološkem zaporedju lepljene izdelave obutve. Začenja se pri operaciji nalaganja notranjnikov in zgornjih delov na kopito do operacije izvlečenja obutve iz kopit. Obutev se izdeluje na lesenih kopitih, pritrdjenih na stojalih-satelitih, namontiranih na premični verigi — premični enoti. Vse operacije se izvršujejo v taktu premikanja premične enote. Upravljanje celotne linije se izvaja s komandnega pulta.

Na stojalih satelitov je pritrdjenih 51 parov kopit petih zaporednih dolžinskih števil. Delo na vseh strojih in avtomatih je usklajeno z ritmom pomika enote.

Zgornji deli iz usnja so pripravljene v vloženi opetniki in kopicami. Podloga je zlepljena z zgornjim usnjem v širini dodatka za cvikanje. Nato se namaže 15 mm široko z lepilom na podlogi zgornjega dela po robu dodatka za cvikanje. Za opetnike se uporablja umetno usnje, za trde kapice pa material, ki se termično obdeluje. Notranjki so lahko usnjeni ali iz texona, ki se ob robu namažejo z lepilom. Oblikovanje notranjnikov in istočasno luknjanje centrirnih odprtij za pritrdjevanje se dela na posebni stiskalnici.

Na prvem delovnem mestu se aktivirajo termoplastične kapice v aparatu za aktiviranje kopic, nalaganje notranjnikov in polaganje zgornjih delov na kopito. Operacija ni avtomatizirana. Delo opravlja prvi operater ročno. Nato se premakne kopito z notranjnikom in zgornjim delom v cono delovnih organov stroja za navlačenje in cvikanje konice.

Na drugem delovnem mestu se izvaja operacija narav-

navanja opetja — zadnjega šiva na sredino pete kopita, navlačenje in cvikanje konic z lepljenjem.

Operacija je mehanizirana in zasedena z operaterjem. Stroj za navlačenje in cvikanje je z dvostopenjskim vključevanjem s stopalko in deluje elektrohidravlično.

Poseben mehanizem potisne satelit pod stroj za navlačenje in cvikanje ter ga fiksira. Delavec prime v roko zgornji del in ga s podlogo vtakne v klešče. naravna zadnji šiv, sproži stopalko in v tem trenutku stroj potegne zgornji del na kopito, nato še kontrolira in koregira zgornji del. Po drugem sproženju stopalke škarje zajamejo dodatek za cvikanje, ga prilagodijo kopitu in stisnejo. Konic oblikujejo škarje in teflon sedlo. Delovno mesto je opremljeno z dvema strojem od katerih je eden v rezervi. Po zaključeni operaciji stroj avtomatično postavi kopito na premično enoto in dostavi do sledeče operacije.

Na tretjem delovnem mestu se proizvaja avtomatično brez delavca cvikanje stranic in vzgiba na dvostopenjskem avtomatu. Satelit s kopitom in navikani zgornji del v konici do polovice člena se z mehanizmom premakne pod avtomat za cvikanje stranic. Vključi se mehanizem klešč, ki razporedi napušč za cvikanje in zategne. Nato se vključi ogreti stranski gibljivi negativ, ki se prilagodijo krivinam kopita in pod pritiskom zgornji del na notranjik.

Pri izvajanju vsake delovne operacije je v napravi vključen varnostni mehanizem, ki preprečuje vključevanje stro-

jev ali avtomatov, kadar na kopitu ni pripravljena operacija za izvršitev. Npr.: kadar je kopito golo ali predhodna operacija ni pravilno zaključena se stroj ali avtomat ne vključi.

Po končani operaciji se avtomatično premakne kopito na premično enoto in postavi na četrto delovno mesto, kjer se avtomatično navika opet je na dvostopenjskem avtomatu.

Ko je navikana zgornji del na kopito v konici členi in vzgibu se premakne satelit s kopitom do delovnih organov avtomata k petem sedlu. Vroče klešče zalikajo petni dodatek zgornjega dela. Petno sedlo in klešče s pritiskom zalepijo opet je na notranjik in oblikujejo petni del čevlja.

Po končani operaciji se pomakne kopito na premično enoto in dalje na peto delovno mesto k dvostopenjskem avtomatu za oblikovanje konice in stranic.

Satelit s kopitom in čevljem pride v cono avtomata, se fiksira in sproži delovne organe petnih in koničnih cilindrov ter s stiskanjem oblikuje čevljev v konici in ob straneh. Po končanem delu se vračajo organi avtomata v izhodni položaj.

Premična enota premesti satelit s kopitom in čevljem na šesto delovno mesto ter dostavi v cono dvosekcijske bobnate naprave. V tej napravi se opravlja toplotno oblikovanje čevlja. Iz premične enote mehanizem avtomatično vzame en par kopit iz satelita v boben naprave. V sušilnici je 9 parov obutve. V ciklusu se vračajo posušeni nazaj na linijo premične enote in nadalje na sedmo delovno mesto avtomata za kosmatenje vcvikanega dodatka.

V avtomatu se satelit s kopitom fiksira, vključi se delovni organi avtomata, ki se sestojijo iz cilindrov za konico in opetje in kosmatilnih mehanizmov, ki kosmatijo od konice do pete in od pete do konice vcvikani dodatek.

Delovni organi avtomata se vračajo v izhodni položaj. Obdelani čevljev se pomakne na osmo delovno mesto, kjer se avtomatično nanese lepilo na pokosmateni vcvikani dodatek na dvostopenjskem avtomatu, ki deluje po metodi žigovanja.

Stojala satelitov se premestita v cono mehanizma za obračanje. Mehanizem obračanja vzame par kopit s čevlji iz premične enote linije, jih doda delovnim organom avtomata, ki jih prenese do posod za lepilo. Pokrovji posod se odprejo, potopljene profilne plošče se dvignejo iz lepila, na katere mehanizem pritisne navikane čevlje, ki odvzamejo lepilo iz plošče.

Profilni plošči sta oblikovani po naviknem čevlju in predstavljata negativ spodnjega čevlja v širini vcvikanega dodatka. Po nanošenju lepila se vrmeta kopita v izhodni položaj na pomično enoto linije.

Na devetem delovnem mestu je sušilna komora, ki se nahaja na spodnji etaži linije. Polnjenje in praznjenje sušilne komore je v ritmu pomočne enote linije. Po 14 minutah je obutev zopet na zgornji etaži linije in dospe na deseto delovno mesto. Na tem mestu operater aktivira v aparatu za aktiviranje namazane montažne podplate in naloži na navikani čevljev. Čevljev z naloženim podplatom se avtomatično premakne na enajsto delovno mesto, kjer se izvrši zalepljenje podplate na čevljev pod dvostopenjsko stiskalnico.

Satelit s kopitom in čevljem se vključi v delovne organe stiskalnice. Blazine stiskalnice pritisnejo z avtomatičnim vključevanjem cilindrov podplat na čevljev in ga zalepijo.

Po zalepljenju podplate se pomakne kopito s čevljem naprej. En delovni takt je predviden za ohladitev. Nato se pomika po premični enoti naprej na dvanajsto delovno mesto, kjer je zadnja operacija izkopitenja čevlja, na dvostopenjskem avtomatu. Po

fiksiranju satelita s kopitom se vključi cilindri delovnih organov za konico in opetje ter izkopiti čevljev iz kopita. Gotove čevlje avtomatično prenaša viseči transporter na prvo delovno mesto v dokončevalnici.

Tehnični podatki:

Število dolžinskih števil ene oblike kopita	6
brez menjave delovnih organov (v sortimentu 2 koordinata)	
Kapaciteta pri 36 sekundnem taktu par/uro	100
Optimalna kapaciteta v 8 urah	600
Brzina pomične enote m/min	16
Število satelitov kom.	102
Število kopit na liniji parov	51
Cas toplotne obdelave v bobnu minut	5,4
Cas sušenja v komori	18,6
Potreben čas dela od prve do zadnje operacije min	30
Število delovnih operacij	12
Število zaposlenih delavcev	3
Skupna poraba KW	78
Teža kg	15.500
Dimenzije mm	17800 x 2600 x 2500

Jože Gros

RAZGOVOR NA DELOVNEM MESTU

V sekalnici na delovnem mestu žigovanje in lepljenje etiket na steljke smo srečali Minko Levičnik, ki je o sebi in delu dejala:

di. Z ožjimi sodelavci se dobro razumemo in ne pride do nesoglasij.

V Peko sem prišla pred dvajsetimi leti. Začela sem v

»Na tem stroju delam že tri leta, pravzaprav od takrat, ko smo ga nabavili. Stroj žigosa, nanaša etikete na steljke in lika. V osmih urah nalepi 2400 steljk. Delo ni težko, le ropota se človek težko nava-

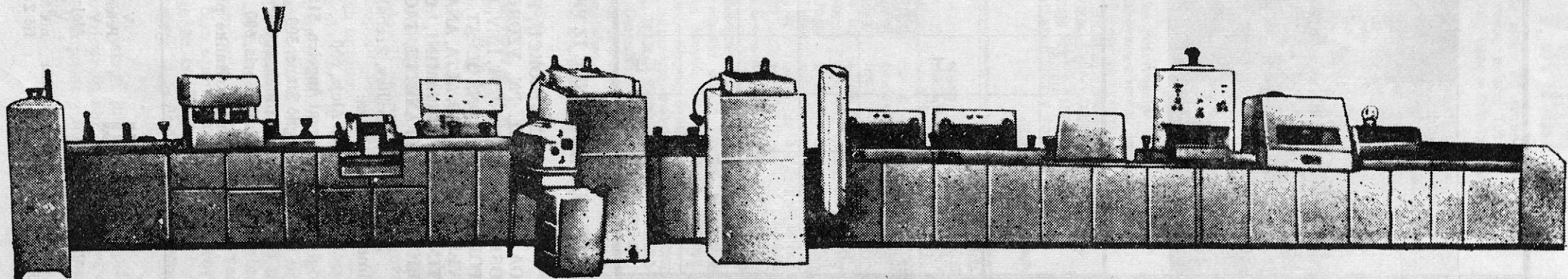
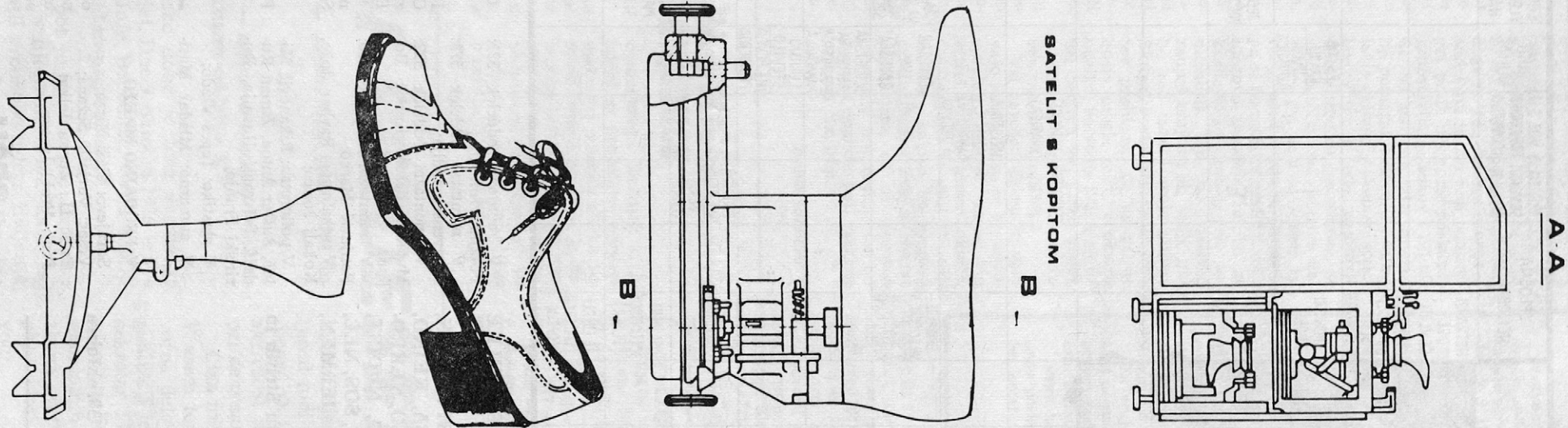
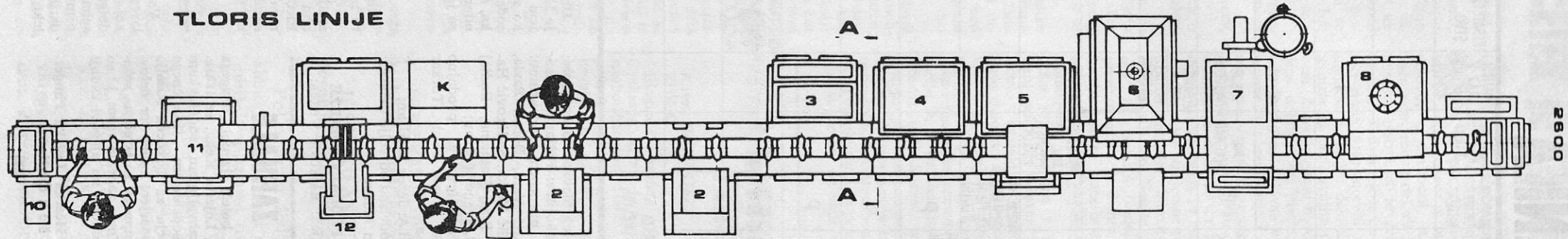
menzi, po osmih letih pa prišla na žigovanje. Drugo leto bom šla v pokoj.

V prostem času gospodinjim, poleg tega pa rada berem in pletem.«

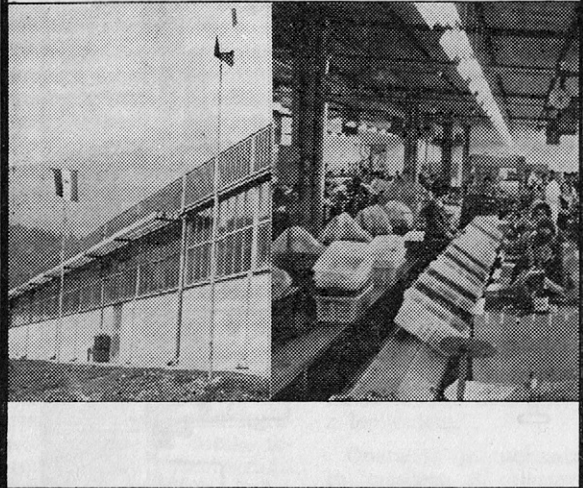
LINIJA ZA IZDELAVO OBUTVE Z MONTAŽNIM PODPLATOM

17800

TLORIS LINIJE

NAGRADNA KRIŽANKA

		SPLOŠNA NEIZOBRAŽENOST	MESTO V SEVERNI ŠPANJI	VOZ S PREMAGOM ZA LOKOMOTIVO	RUDI NUNAR	ETIOPSKI PLEMIŠKI NASLOV	NARODNA UNIVERZ. KNJIŽNICA	VRTINEC, JARIN	MANJŠI KRAJ V OSREDNJEM KONGU	PISATELJ STVO	KRIŽANKA ZABAVA IN IZOBRAŽUJE	POGORJE V ASIRIJI	PALICA ZA ČIŠČENJE PLUGA
		HOTRANZI DEL ČEVLA									ANICA OŽVALD ZDRAVNIK ZA BULE		
		ODVISNOST OD OKOLISIN. MOREBITNOST						L					
		JAPONSKI DROBIŽ	I		LES OB KRAJU JAMA ILOVNICA								
		STAROGRS. LJUDSKI PEVCJ REZULTAT	E			JESENSKA POLJŠČINA	IZVIR	ANI HAFNAR	RIBJE JAJČECE				
									ZUPANČIČ OTON PRISTAS DIALEKTIKE		JEZERO V ZAHODNEM DELU SZ	VRSTA TROPSKEGA KUŠČARJA	
COMO BERGAMO ? TORINO CREMONA GENOVA	ČLOVEK Z REKORDOM	KRADLJIVEC KI RABUTA	GESLO FR. REVOLUCIJE ENAKOST	KATARINA RENKO	LAWA, PROZ. TKANIJA DROBIŽ V SHANDI NA VIJI	SERPENTINA, OVINIK	"IN DRUGI" (KRATICA)		MADŽARSKO ŽEN. IME POSMEH, POROG				
						KRISTINA AHACIČ SAMOPOSTREŽNA TRGOVINJA		WANDS. POLICAJ NA KONJU FR. FIZIK (DENIS)			E		
ARABS. IME ZA SEVERNODAFRISKE DEŽELE			G		SPREMLJEVALEC OGNJA I. SEKRETAR OZN (TRYGVJE)		"ČEVLJAR" VAS OBVEŠČA!	IGRA Ž ŽOGO NA KONJH NEMŠKI SPOLNIK	P		GOLMAJER ADELA AFRIŠKI KOPITAR		
LUKA NA FILIPINSKOM OTOKU LUZON				VRSTA ZAVITE SLAŠČICE GL. MESTO GANE			SOVJETSKA REPUBLIKA Ž GL. MESTOM MAHACHALA		D		T		
PIPA, FAJFA (NAREČNO)				STAR AVSTRIJ. DENJAR			LUNINO ŠTEVILO (IME PEVCA PESTNERJA)		P		IME PIANISTA BERTONCLJA	ČEBELJA TVORBA	
RIMSKI ZALOŽNIK CICERONOV PRIJATELJ			I	SKLADATELJ DELIBES INGRID DOBRIN	E	PREKOP V GRČIJI VERA OVNIK				OZEK TRAK USNJA VIDMAR ANGELA			
MEHKA BELKASTA KOVINA					CELJSKI DOLGOPROGAŠ (PETER)			MAJHNA NJIVA					
STAROGRSKE GORSKE VILE			E		ŽE UMRLI ITALIJAN KOMIK			VRSTA RAZSTRELIVA			R		

REŠITEV KRIŽANKE IZ PREJSNJE ŠTEVILKE

Vodoravno: EKVINOKCIJ, KRETENSTVO, REN, OA, AK, ATEIST, PN, VZORCNA SOBA, KEINO, OSEVEK, IZSUŠENOST, LEV, LEV, TELO, NEKROPOLA, LOGAR, RON, OLEAT, DE, KOG, NUDIST, VESNA, IKTUS, KO, ALTA, ANA, SECAM, SOS, NEC, TINE, ARICA, VITAMINI, OCEDEK, JERMEN, LICEJ, RACINE, ANETTE, TACA.

Dobili smo 68 rešitev. Žrebala je Metka Stritih in imela srečno roko za:

- 80 din — Činč Alojz, 600
- 60 din — Horvat Angelca, 511
- 40 din — Meglič Stane, 300
- 20 din — Vera Umek, 200
- 20 din — Mikolič Boris, 600

Rešitev današnje križanke pošljite do 30. oktobra 1976.

PRIŠLI

V TOVARNO

V splošni sektor: Grohar Jana, Kostić Nevenka;

V tehnični sektor: Meglič Peter;
V orodjarno: Gregurec Alojz;
V izdelov. zg. del. 512: Resnik Milena, Ridjošić Olga, Sečić Zumreta, Kavar Ljudmila;

ODŠLI

IZ TOVARNE

Po želji delavca: Tassy Dragica, Bertalančić Franc, Pogacar Božo, Kranjec Bernarda,

V montažni oddelek 521: Polajnar Antonija;
V montažni oddelek 523: Drstvenšek Lidija;
V montažni oddelek 522: Mucić Nadežda, Keršič Bojan;
V montažni oddelek 520: Ponjavic Marko;
V sekalnico: Ravbar Jože, Kokalj Jožica;
V poliuretano: Rikanovič Miloš, Suštar Anton, Zupan Rudolf, Seferagić Husnija, Đurinski Franjo;
V plastiko: Tepeš Vlado;
V gumarno: Mladar Matija;

V PRODAJNO MREŽO

Sarajevo: Čišić Mirza;
Vršac: Varjaški Sežana;
Tržič II.: Zupan Jelka;
Ptuj: Vrabl Janez;

Turnšek Slavka, Ravbar Jože;
Upokojitev: Poljanc Jože;
Po pismenem sporazumu: Pintarič Vera, Borak Pavla, Ostrelič Metka, Sadiković Hazim, Bizaj Katarina, Bodlaj Pavel, Ivanovič Ivan;
Premestitev v prodajno mrežo: Švab Fani, Torkar Slavka;
V JLA: Ježek Marijan;
Neodvisno od volje delavca: Perko Milica;

IZ PRODAJNE MREŽE

Osijek: Rajković Vesna;

ZAHVALE

Ob bolečji izgubi dragega očeta Lojzeta Keka, se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem finančnega sektorja za izrečena sožalja in podarjeni venec ter delovni skupnosti za izrečena sožalja. Topla zahvala vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Hčerka Lojzka Pangeršič z družino

Ob smrti moje sestre Marije Mežek se iskreno zahvaljujem delovni organizaciji Peko za pomoč, njenim bivšim sodelavkam copatnega oddelka, tov. Bodlaju za govor ob odprtem grobu in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Sestra Antonija Bahun in sorodniki

Ob smrti naše mame in stare mame Ivanke Valjavec se zahvaljujem delovni organizaciji Peko Tržič, bivšim njenim sodelavcem, posebno še ERC in vsem ostalim, ki so nam darovali vence, izrazili sožalje in jo spremili na zadnji poti.

družina Valjavec iz Korvorja

Vsem sodelavkam in sodelavcem se ob odhodu v pokoj iskreno zahvaljujem za dolgoletno sodelovanje. Posebno se zahvaljujem prodajnemu sektorju za poklonjeno darilo in želim celotnemu kolektivu še obilo uspehov.

Jože Poljanec

VSAK ZAČETEK JE TEŽAK

Ta izrek pozna vsak in maršidko ga je že sam občutil. Verjetno niso redki tisti, ki so na lastni koži občutili, kako težko je začeti prav v novem delovnem okolju. Zato moramo vsakomur, ki šele začenja svojo poklicno pot ali ki je začetnik v naši delovni organizaciji, pomagati, da prebrodi težave, s katerimi se srečuje v novem okolju. Teh težav in problemov pa je cela vrsta:

- nepoznavanje dela in delovnih operacij ter celotnega delovnega procesa;
- nepoznavanje sodelavcev, ki ga obkrožajo;
- nepoznavanje delavcev, s katerimi mora pri svojem delu nujno sodelovati;
- nepoznavanje pravic in dolžnosti, ki jih zagotavljajo in določajo samoupravni akti;
- nepoznavanje organizacij in služb v podjetju, kamor se lahko zatečejo po pomoč.

Vsi ti dejavniki so lahko vzrok za številne nesporazume in kritične situacije. Lahko povzročijo spor med delavci in nadrejenimi, med samimi delavci, povzročajo nezadovoljstvo delavcev pri delu itd.

Zato si moramo vsi delavci v delovni organizaciji, posebno pa še posamezne službe, prizadevati, da novim delavcem pomagamo, da se kar najbolje živijo v novo okolje in zaživijo v naši tovarni kot enakovredni in enakopravni člani delovne skupnosti.

Glavna oblika informiranja, kjer nosijo sprejeti delavci dobe osnovne podatke o delovni organizaciji, so uvajalni seminarji. Ta oblika dela z novimi delavci se pri nas izvaja, vendar je zaenkrat še težko dosledno organizirati te seminarje, ker sprejem delavcev ni tako velik, da bi jih lahko v določenih časovnih obdobjih redno organizirali. Zato se zgodi, da vsi delavci ne obiskujejo uvajalnih seminarjev in tako ne dobe niti najosnovnejših informacij o naši delovni organizaciji. V prihodnje si bomo morali prizadevati, da bomo te seminarje organizirali tako, da jih bodo obiskali prav vsi novosprejeti delavci.

Vendar pa skrb za novega delavca z uvajalnim seminarjem nikakor ne sme biti končana. Na uvajalnih seminarjih se delavci seznanijo z organizacijo podjetja in samoupravljanjem, glavnimi samoupravnimi akti, nagrajevanjem, vlogo družbenopolitičnih organizacij. Poleg tega pa se delavci tu še seznanijo z osnovo industrijske higijene in organizacijo prve pomoči, s požarno varnostjo in samozaščito ter varstvom pri delu. To so področja, ki jih mora poznati vsak delavec, da se lahko enakopravno vključuje v samoupravni proces. Vendar pa za dobro opravljanje dela in prilagoditev novemu okolju to ni dovolj. Poleg dobrega poznavanja in obvladanja delovnih operacij, ki ga do-

sežemo z ustreznim usposabljanjem in priučevanjem, je za zadovoljstvo in dobro delo potrebno še prepričanje delavcev, da zares pripadajo delovni organizaciji, da so njen pomemben del ali z eno besedo: potrebna je delovna morala. K dvigu le-te pa v veliki meri pripomorejo razne ugodnosti, ki jih delovna organizacija nudi svojim delavcem. Zato moramo novosprejeti delavce, še predno jih odpeljemo na delovna mesta, seznaniti z možnostjo reševanja stanovanjskih problemov, nadaljnega šolanja, urejanja otroškega dodatka in boleznine, vključevanja in koriščenja blagajne vzajemne pomoči, možnostjo klimatskega zdravljenja itd. Vse te stvari naj bi delavci vedeli še predno začnejo z delom. Lahko bi vse te teme vključili tudi v program uvajalnih seminarjev.

Ko je seznanjen z vsemi temi podatki, delavca odpeljemo v oddelek, kjer bo njegovo delovno mesto. Predstavimo ga mojstru oziroma vodji, le-ta pa mu pokaže delovno mesto in osnovne operacije, ki se pri delu izvajajo. Vendar tudi delavec ne sme biti prepuščen sam sebi. Za to delo ga moramo primerno usposobiti. Problem poklicnega usposabljanja in priučevanja si bomo ogledali v eni

prihodnjih števil Cevljarja. Danes nas bolj zanima, kako se bo mlad delavec vključil v novo skupino, ki ji sedaj pripada. Kot smo že v začetku povedali, ne pozna ljudi, ki ga obkrožajo. Zato bi bilo prav, da predpostavljamo vsakega novega delavca spozna s sodelavci in mu tudi pomagajo pri prvih negotovih poskusih vzpostavljanja stikov z njimi. Če bo mojster tako ravnal, bo pomagal delavcu, da se bo lažje vključil v skupino sodelavcev in s tem zagotovil dobre medsebojne odnose, ki so pogoj za zadovoljstvo delavcev pri delu in s tem za večjo produktivnost. Obenem pa si bo mojster pridobil tudi njegovo zaupanje, kar bo za kasnejše sodelovanje zelo pomembno. Če bo delavec zaupal mojstru ali vodji, mu bo rad razkril svoje težave. Skupaj bosta lažje našla rešitev problema. Če pa ga ne bosta mogla rešiti v okviru odelka, bo vodja lahko svetoval delavcu, pri kateri službi v delovni organizaciji ali izven nje naj išče pomoč.

Vsi navedeni dejavniki vplivajo na to, kako se bo novosprejeti delavec znašel in življal v novo delovno okolje. Od tega pa je med drugim odvisno, kakšna bo njegova produktivnost. Zato še enkrat poudarjam, da si moramo prav vsi prizadevati, da bo začetek poklicne poti vsakega delavca čim lažji.

Breda Mišičević

NOVOSTI NA POLICAH TRŽIŠKE KNJIŽNICE

Anton SLODNJAK:
TUJEC

Biografski roman o Ivanu Cankarju, ki mu je avtor dal simbolično ime TUJEC, nam prikaže pisatelja kot človeka, pesnika in pisatelja, kritika in politika, se pravi — Cankarja, še vedno ne do kraja

doumljenega. Slodnjak si je izbral za upodobitev njegove osebnosti posebno obliko romana: vsako poglavje je dejansko literarno zapisan spomin enega izmed sodobnikov, sodelavcev prijateljev ali sovražnikov našega največjega pisatelja. Ti sopotniki in so-

MICI V SPOMIN

Vsakokratno zadnje slovo od svojih najbližjih ali svojih sodelavcev je vedno boleče. Tako je bilo tudi zadnje slovo od naše dolgoletne sodelavke Marije Mežek dne 24. 9. 1976.

Mici je bila članica naše delovne skupnosti od leta 1934 pa vse do svoje upokojitve v letu 1970. V vsem času njenega dela ji je bila svojstvena vsestranska marljivost in prizadevnost pri delu. Z neizmerno vneto in požrtvovalnostjo se je vključila zlasti v povojno graditev, kar najbolj zgovorno priča 13-kratna proglasitev za udarnico. V letu 1955 je prevzela delovno mesto mojstra samostojnega proizvodnega oddelka, kasneje pa je bila razporejena na delovno mesto nadmojstra.

Poleg uspešnega opravljanja proizvodnih nalog pa je bila njena aktivnost vseskozi prisotna tudi na družbenopolitičnem področju pri delu samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, saj je bila večletna članica upravnega odbora in delavskega sveta, izvršnega odbora sindikalne organizacije, deseletna članica občinskega ljudskega odbora, oziroma občinske skupščine, članica okrajnega ljudskega odbora in poslanka Ljudske skupščine Slovenije.

Za svoje vsestransko požrtvovalno delo je bila večkrat pohvaljena in odlikovana z redom dela III. stopnje, redom zaslug za narod s srebrno zvezdo in v letošnjem letu z zlatim znakom sindikatov Slovenije.

Prav zaradi takih izrednih človeških vrlin je bilo naše poslednje slovo od Mici še bolj boleče. Njen lik bo ostal naš delovni skupnosti v trajnem spominu.

Marjan Markič

potnice ga spremljajo na vseh stopnjah njegovega umetniškega razvoja. Tako obenem spoznamo prelomno obdobje narodne in kulturne zgodovine, v kateri je prav Ivan Cankar ustvaril vizijo usode ter nove družbene in kulturne stvarnosti Slovencev in Jugoslovanov. Izid romana Tujec je ob stoletnici Cankarjevega

rojstva izviren prispevek v zakladnico tiste naše književnosti, ki naj bi napravila strokovne izsledke s področja zgodovine literarne književnosti dostopne najširšemu krogu bralcev. To je bilo tudi temeljno vodilo Slodnjakovega literarnega upodabljanja naše književne preteklosti in njenih največjih mož.

»CEVLJAR«, glasilo delovne skupnosti tovarne obutve »PEKO« — Ureja uredniški odbor: Dragica Bogataj, Slavko Hvalica, Milka Meglič, Nataša Meglič, Anton Simonič, ing. org., Marija Slapar, Tadej Weiglun, dipl. ing. arh. — Glavni in odgovorni urednik Marija Slapar — Naslov uredništva: PEKO Tržič — Telefon 50-260 int. 217 — Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj, v 3500 izvodih — Izhaja enkrat mesečno — List dobijo člani delovne skupnosti brezplačno.

NAŠI PETDESETLETNIKI

HOČEVAR STANE — samostojni vodovodni instalater v vzdrževanju

JESENKO ANGELA — odprava napak pri dokončevanju obutve v montažnem oddelku 522

Pol stoletja življenjske dobe je brez dvoma za sleherni pomembni jubilej. Dne 9. oktobra 1976 je tak jubilej praznoval tudi Jože Benedičič, vodja izdelovalnice zgornjih delov 512 in predsednik SDS.

Njegova življenjska pot je bila vse prej kot pa z rožicami postлана, zlasti v njegovih mladih letih, saj je že dokaj kmalu občutil grenkobe trdega življenja, ki je bila takrat svojstveno za vse malokmečke družine. Tudi vojna vihra mu ni prizanesla in je že obstojče življenjske tegobe samo še stopnjevala. Kot 17-letni mladenič, takorekoč še otrok, se je že aktivno vključil v vrste borcev za svobodo, za lepši jutrišnji dan. Z revolucionarno borbo za lepši jutrišnji dan

in srečnejšo bodočnost mlajše generacije pa je nadaljeval tudi v vsem povojnem času in jo nadaljuje še danes. O tem nam dovolj zgovorno priča njegova aktivnost na družbenopolitičnem področju zlasti pa pri delu samoupravnih organov.

Član naše delovne skupnosti je postal v letu 1951. V vsem tem času je opravljal različna dokaj odgovorna delovna mesta. V delu družbenopolitičnih organizacij je opravljal odgovorne funkcije kot član in sekretar TK ZKS, član izvršnega odbora sindikalne organizacije, v samoupravnih organih pa je bil v več mandatnih obdobjih član upravnega odbora in delavskega sveta. Sedaj je že tretjo mandatno obdobje predsednik SDS, katerega delo dosledno in uspešno vodi.

Ob njegovem življenjskem jubileju sem prepričan, da se čestitkam njegovih najbližjih pridružuje tudi celotna delovna skupnost z željo še na mnoga leta srečnega življenja.

Marjan Markič

V TRŽIČU NOV SAMOPRISPEVEK

Na zadnji seji vseh zborov občinske skupščine Tržič so obravnavali med drugim tudi poročilo o zbranih in porabljenih sredstvih iz dosedanjih dveh samoprispevkov, ki smo jih plačevali iz naših osebnih dohodkov v zadnjih osmih letih.

Dosedanji samoprispevek je bil namenjen izgradnji šol in vrtcev in iz poročila je razvidno, da so bili načrti v glavnem izvedeni. Izgrajeni sta bili novi osemletki v Križah in Bistrici, prav tako tudi oba predvidena vrtca v istih naseljih, izpadla je le adaptacija stare Bračičeve šole, ker se je ugotovilo, da ni več sposobna za sodobne šolske potrebe, dočim so bile predvidene obnove na podružničnih šolah opravljene. Namesto obnove Bračičeve šole je bilo sicer predvideno, da bi se nekaj šolskih prostorov dogradilo k sedanji Grajzerjevi šoli, ugotovitve pa kaže-

jo, da za to ni več potreb, ker v Tržiču samem število otrok upada. Zaradi izpadle adaptacije so ostala ta sredstva neizkoriščena in predlagatelj poročila predlaga, naj bi se iz njih preuredilo poslopje stare Bračičeve šole za potrebe interesnih skupnosti, kulture s knjižnico in radio Tržič, istočasno pa naj bi se del teh sredstev v obliki kredita namenil za pripravo referenduma za nov samoprispevek za nadaljnjih pet let od 1977.—1981. leta.

Priprave za nov referendum že tečejo, ni pa še dokončno znan celoten program in se o njem še razpravlja. Vsekakor pa bodo pred glasovanjem izdelani potrebni idejni načrti, tako da bo vsak občan vedel za kaj se odloča.

Sredstva iz novega samoprispevka bodo namenjena za naslednje skupne potrebe občanov:

- izgradnja doma starostnikov in onemoglih,
- izgradnja šolskih prostorov za dvoletno usmerjeno izobraževanje,
- izgradnja telesnokulturnih objektov in
- za razvoj krajevnih skupnosti.

Za dom starostnikov in onemoglih je potreba vsekakor podana, saj naši občani, ki so ostali sami, živijo razseljeni po raznih domovih v Sloveniji brez stikov z domačim krajem, ko pa bo dom dograjen, bo zagotovljena možnost, da bodo vsi lahko svoja stara leta preživljali v stari sredini in domačem okolju.

Izgradnja novih šolskih prostorov za dvoletno usmerjeno izobraževanje je prav tako nujna, če hočemo, da se bo naša mladina lahko dve leti dalje šolala doma. Šolska reforma namreč predvideva nov način šolanja in če bomo zagotovili potrebne prostore, bo

dana vsem mladim možnost, da ostanejo nadaljnji dve leti doma ob boljših pogojih za učenje in manjših stroških za starše.

Telesnovzgojni prostori so v Tržiču poznan problem. V novih šolah so sicer sodobne telovadnice, ki pa jih šolska mladina v celoti izkorišča za svoje potrebe dočim ostali občani ostajajo brez prave možnosti za športno in rekreacijsko udejstvovanje, kar pa iz dneva v dan postaja vse večja življenjska nuja, če hočemo ob današnjem življenjskem ritmu očuvati svoje zdravje in življenjske sile.

V okviru tega programa naj bi se zgradilo:

- sodobna večnamenska športno-rekreacijska dvorana,
- umetno drsališče,
- stadion za atletiko in nogomet,
- ostala igrišča za športne igre (rokomet, odbojka, kosarka, tenis),

— obnovilo obstoječe letno kopališče.

Vsi objekti naj bi se gradili na sedanjem nogometnem igrišču, stadion pa bi se zgradil v Bistrici, ker na sedanjem prostoru prostor ne zadošča.

Del sredstev iz samoprispevka bo namenjen potrebam krajevnih skupnosti, o čemer bo izdelan poseben načrt.

Naše bralce smo želeli s tem informirati, da so bila do sedaj zbrana sredstva iz samoprispevka naložena koristno in z zaupanjem lahko sprejememo akcijo za nov samoprispevek. Ob tem moramo vedeti, da za urejanje takih vprašanj, kot jih zajema novi referendum, ni na razpolago drugih virov sredstev in se moramo o tem odločiti sami in z lastnim prispevkom tudi zagotoviti izvršitev.

Janez Kališnik

SEJA KOORDINACIJSKE KONFERENCE ZSM PEKO

Veliki načrti

V soboto, 11. septembra 1976, smo se ob 17. uri zbrali delegati na volilni koordinacijski konferenci ZSM Tovarne obute Peko Tržič.

Delegat je najprej pozdravil dosedanji predsednik OO ZSM Peko tovariš Kolman Franc, ki je po izvolitvi organov konference tudi podal poročilo o delu ZSM od 1. 1. 1975 do 10. 9. 1976. Delo v preteklem obdobju je bilo po oceni tov. Kolmana kot tudi ostalih delegatov zelo uspešno, seveda pa smo obenem opozorili na nekatere težave, ki so nas spremljale. V razpravi na podano poročilo je tov. Perko Ludvik v imenu občinske konference ZSM pozdravil navzoče, nato pa ugodno ocenil poročilo in delo. Poudaril je tesno sodelovanje z občinsko konferenco ZSM, ter želel, da bi bilo takšno tudi v bodoče.

Blagajniško poročilo zaradi objektivnih razlogov ni bilo podano, ampak bo podano na programski konferenci ob koncu leta.

Programsko usmeritev za naslednje mandatno obdobje je podal tov. Kolman Franc. Poudaril je, naj bi delo v osnovnih organizacijah ZSM temeljilo na poverjenikih, ki so nosilci in pobudniki posameznih akcij za določeno področje:

— družbenoekonomski odnosi zajemajo težnjo za še nadaljnjim uresničevanjem stabilizacijske politike. Poslovni sporazum obvezuje 1 % zmanjšanje materialnih stroškov, za kar pa je prvi predpogoj 100 % izpolnjevanje plana. Večji poudarek moramo posvetiti načrtovanju in uvažanju tehničnih izboljšav — novatorstvu. Omogočiti mo-

ramo vsem enake možnosti za napredovanje na delovnih mestih. S tem bi prispevali z dobrim medsebojnim odnosom;

— idejnopolitično delo zajema izobraževanje mladih ob pomoči delavske univerze in z vodilnimi delavci naše DO. Na jasen, konkreten in otipljiv način nam bi približali samoupravljanje in poslovanje delovne organizacije. Na podlagi družbenopolitične aktivnosti dela v osnovnih organizacijah ZSM moramo stalno evidentirati najboljše mladinke in mladince in jih predlagati za vstop v ZK. Skupno načrtovane akcije bi izboljšale povezovanje v ZK in OOS, kakor tudi s samoupravnimi interesnimi skupnostmi;

— informiranje bi potekalo še naprej v tovarniškem glasilu Čevljar in preko poverjenika v glasilo OK ZSM Tangenta;

— izobraževanje mladih ob delu obvezuje, da bi imel vsak mladinec, kakor tudi ostali člani delovne organizacije vsaj osnovnošolsko izobrazbo. Dobre delavce moramo spodbuditi k nadaljnjemu izobraževanju na srednjih in visokih šolah;

— mednacionalni odnosi težijo za še boljšim povezovanjem z delavci iz sosednjih republik, zlasti v TOZD PUR in TOZD Gumoplast. Vključiti jih moramo v aktivno delo ZSM. Kmalu se nam bo pridružil še en TOZD Budućnost v Ludbregu, zato jim moramo dati vedeti, da so del naše delovne skupnosti s popolnoma enakimi pravicami;

— pri uresničevanju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite bo potrebno z ustreznimi predavanji in filmi organizacijsko in strokovno pripraviti mladincem

ce in OO na obrambo in zaščito. Se nadalje bi krepili sodelovanje z graničarji iz karavle na Ljubelju, kjer je delovna organizacija Peko pokrovitelj;

— kulturno področje zajema obiskovanje kulturnih predstav, sodelovanje na kviz oddajah. Nameravamo ustanoviti pevski zbor in pripraviti srečanje z mladinci iz nam sorodnih tovarn Planike in Alpine;

— delovne in humanitarne akcije zajemajo sodelovanje na regijskih, republiških in lokalnih delovnih akcijah. V čim večjem številu se moramo udeleževati krvodajalske akcije. Pomoč pri izgradnji otroškega vrtca na tolminskem v obliki finančnih sredstev je dobro uspela;

— v počastitev dneva mladosti in drugih pomembnih praznikov, bomo še nadalje organizirali razna športna tekmovanja, kakor tudi med OO ZSM v DO ter OO ZSM v občini, ob obisku graničarjev iz karavle na Ljubelju, njihovem prazniku in dnevu JLA;

— rekreacija je v našem podjetju malo težje izvedljiva. Posamezni oddelki so se dobro znašli in v čas, ki je predviden za malico vključili tudi rekreacijo;

— zabavno področje zajema družabno mladinsko življenje. Vključuje plesne tečaje, poučne ekskurzije z družabnim zaključkom itd.

Programska usmeritev zajema 11 področij, katera bodo poverjeniki na osnovi skupnega in vsklajenega akcijskega programa koordinacijske konference dodatno akcijsko, plansko in terminsko usmerili.

V razpravi je tov. Perko Ludvik zelo dobro ocenil programsko usmeritev. Za dopol-

nilo je predlagal še več razprav in izobraževanje na področju samoupravljanja, čeprav so določene strani že konkretno zajete.

V imenu organizacije ZK je tov. Gros Stefan pozdravil navzoče in poudaril da je z družbenopolitičnim usposabljanjem mladini potrebno omogočiti spoznavanje zakonitosti družbenega razvoja, obvladovanje družbenih funkcij, ki jih kot samoupravljalci upravljamo v družbeni reprodukciji. Člani ZSM bi morali biti seznanjeni in obravnavati načela organizacije ZK. S spoznanjem vloge ZK bi prenekateri mladinec stopil v vrste ZK. Zato bi bila ena glavnih vlog ZSM, da bi usposabljal mladince tako, da bi znali gledati našo socialistično družbo in začeto delo v organiziranju ZSM pozneje nadaljevali v vrstah ZK.

Izvolili smo novo predsedstvo koordinacijske konference ZSM Peko.

Izvoljeni so: Predsednik Mišičević Breda SSSS, sekretar Puhar Klavdij

SSSS, blagajnik Snedic Tadeja SSSS, zapisnikar Ožvald Anica SSSS; člani: Kalan Erika, TOZD Obutev, Rožič Marina, TOZD Obutev, Pinoza Sabina TOZD Obutev, Bodlaj Jože SSSS, Jerman Zdenko SSSS, Meglič Zlata SSSS, Gliha Bojan TOZD Gumoplast, Savčič Slaviša TOZD Gumoplast, Kolman Franc TOZD Gumoplast, Leontič Mato TOZD Poliuretana, Zdenkar Marija TOZD Poliuretana, Truden Zdenka TOZD Poliuretana, Medič Janez TOZD Mreža, Grašič Irena TOZD Mreža, Grobljar Pavla TOZD Trbovlje, Grmšek Martina TOZD Trbovlje.

Ob zaključku konference je tov. Mišičević Breda, sedaj novi predsednik predsedstva koordinacijske konference ZSM Peko vodilnim članom predsedstva KK ZSM ob poteku mandata in za uspešno delo v mladinski organizaciji podarila spominska knjižna darila in se zahvalila za izkazano zaupanje.

Zlata Meglič

Vhod v poslovalnico Sevnica